

עפ"ת 30053/12/17 - ח'אלד קדומי נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פלייליים
לפני כב' השופטים: י' נועם - סגן נשיא, ר' פרידמן-פלדמן וא' אברבנאל
עפ"ת 30053-12-17

ח'אלד קדומי (אסיר)
על-ידי ב"כ עו"ד ארז צ'צ'קס

המערער

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

נגד
המשיבה

פסק דין

השופטת ר' פרידמן-פלדמן:

1. ערעור על גזר דינו של בית-משפט השלום לתעבורה בירושלים (כבוד השופט נאיל מהנא) מיום 1.11.2017 בת"ד 3087-09-15, לפיו נגזר על המערער מאסר בפועל למשך 18 חודשים; מאסר על תנאי; פסילה מנהיגה למשך 10 שנים; פסילה על תנאי; ותשלום פיצוי בסך 20,000 ₪.

הערעור הופנה תחילה כנגד כל רכיבי הענישה, ובדיון בערעור חזר בו המערער מן הערעור בעניין הפיצוי, אשר כבר שולם, למעט בעניין מאסר חלף פיצוי שנגזר על המערער.

ב"כ המערער מבקש להקל בעונשו של המערער, ולחלופין להורות על החזרת הדיון לבית-משפט קמא, על מנת לאפשר למערער להוכיח את נסיבות ביצוע העבירה.

ההליכים בבית-משפט קמא:

2. המערער הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן, בגרימת מוות ברשלנות; נהיגה ברשלנות וגרימת נזק לאדם; ואי מתן זכות קדימה - זאת לאחר שאוטובוס, נהוג על ידי המערער, הגיע לצומת, פנה שמאלה מבלי לתת זכות קדימה לרכבו של המנוח מיכאל ניסנוב ז"ל (להלן: "המנוח"), ורכבו של המנוח, שנסע באותה שעה בכיוון הנגדי, התנגש בו. כתוצאה מכך נהרג המנוח, וארבעה ילדים קטינים שהסיע המנוח ברכבו נפצעו.

3. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, ביום 12.06.15 סמוך לשעה 07:00, נהג המערער באוטובוס בכביש

עמוד 1

375 מכיוון ביתר עילית לכיוון נס הרים. באוטובוס היו שלושה נוסעים.

באותה עת, נהג המנוח בכביש במסגרת עבודתו ברכב מסחרי מסוג רנו, מכיוון נס הרים לכיוון צור הדסה. ברכב נסעו ארבעה ילדים קטינים, א' ס' (יליד 2001), ד' א' (יליד 2000), מ' ש' (יליד 2000) ור' נ' (יליד 2000).

במסגרת מסלול הנסיעה של האוטובוס, נהג המערער את האוטובוס לצומת הכניסה לצור הדסה מערב, כאשר בכיוון נסיעתו היה שדה ראייה פתוח למרחק של 186 מטרים. המערער פנה שמאלה לכיוון צור הדסה, מבלי שעצר בטרם ביצע הפנייה. בשל רשלנותו וחרף שדה הראייה הפתוח, לא הבחין המערער שנתיב הנסיעה שמולו לא פנוי, ולא נתן זכות קדימה לרכבו של המנוח, שנסע באותה עת לכיוון הצומת.

המנוח לא הצליח לעצור את רכבו, בשל כניסת האוטובוס לנתיב נסיעתו במרחק קצר מהרכב, והאוטובוס התנגש עם חלקו הקדמי בחלקו הימני קדמי של הרכב.

כתוצאה מהתאונה נפגע המנוח, ומותו נקבע במקום.

לקטינים שהיו ברכב נגרמו חבלות של ממש - לקטין א' ס' נגרמו חתכים בפה, נפיחות בפנים, שבר בגשר האף עם חתך, חתך בשפה, שברים בפנים, קרע בריאה ועוד, והוא נזקק לעבור מספר ניתוחים; ד' א' נפגע בפנים ובגפיים; ר' נ' נפגע וסבל מכאבים בחזה ומשפשוף מעל עצם הבריח; ומ' ש' נפגע וסבל מכאבים בברך ובקרסול.

4. כפי שצוין בית-משפט קמא בגזר דינו, בתום שמיעת חלק ניכר מראיות התביעה, ביניהן עדויותיהם של הקטינים, הגיעו הצדדים להסדר טיעון, בגדרו הוגש כתב אישום מתוקן, אשר כאמור בעובדותיו הודה המערער.

במסגרת הסדר הטיעון הוסכם בין הצדדים כדלקמן: תיק הראיות מטעם המשיבה יימסר לבית המשפט והצדדים יוכלו לטעון במסגרת טיעונים לעונש לגבי נסיבות ביצוע העבירה כפי שהדבר משתקף מעובדות כתב האישום המתוקן ומתיק הראיות; הצדדים יהיו מנועים מלהתייחס לשאלת הבלימה או אי הבלימה של רכב המנוח; המערער לא יחלוק על עובדות כתב האישום ולא יטען לגבי נסיבות ביצוע העבירה דברים הסותרים את האמור בכתב האישום; ב"כ המערער יהיה מנוע מלהתייחס בטיעונו לחוות דעת מטעם ההגנה; המשיבה תטען כי העונש הראוי הוא 18 חודשים מאסר והמערער חופשי בטיעונו לגבי רכיב המאסר.

5. בבית-משפט קמא הוגש תסקיר שירות המבחן בעניינו של המערער, ולפיו המערער אדם נורמטיבי, בן 32, נשוי ואב לשלושה ילדים, מתגורר בכפר עקב בירושלים. צוין כי המערער קיבל על עצמו אחריות לעבירות המיוחסות לו בכתב האישום וביטא תחושות אשמה וצער רב על גרימת מותו של אדם. לטענת המערער הוא נקלע לסיטואציה המתוארת בכתב האישום, שהאירועים הקשיים והטרגיים בה התרחשו בצורה מהירה מאוד, ובהיותו חסר מודעות ושליטה כלשהי עליהם. המלצת שירות המבחן הייתה להטיל על המערער מאסר שירוצה בעבודות שירות, ולהעמידו במבחן, במהלכו ישולב בקבוצה טיפולית ייעודית לנהגים שהיו מעורבים בתאונות דרכים קטלניות.

6. בגזר דינו קבע בית-משפט קמא כי מעובדות כתב האישום המתוקן, בהן הודה המערער, עולה שהתאונה ותוצאותיה הטרגיות נגרמו בשל רשלנות גבוהה של המערער: **"בכיוון נסיעתו של הנאשם היה שדה ראייה פתוח**

למרחק של 186 מ', הוא החל לבצע פניה שמאלה בלי שעצר בטרם ביצוע הפנייה, ובשל רשלנותו לא הבחין שנתיב הנסיעה שמולו לא פנוי ולא נתן זכות קדימהלמנוח, אשר נסע באותה עת לכיוון הצומת, וזאת חרף שדה הראייה הפתוח... במסגרת קביעת רף רשלנותו של הנאשם יש לקחת בחשבון העובדה כי מדובר בנהג מקצועי שכן מתוקף תפקידו כנהג מקצועי המסיע ברכבו נוסעים רבים מידי יום אשר שמים בו את מבטחם נושא הוא על כתפיו אחריות וחובת זהירות מוגברת ויש בה בכדי לחייב אותו לנהוג בזהירות רבה הן כלפי הנוסעים והן כלפי משתמשי הדרך".

7. על פי המפורט בגזר הדין, במסגרת טיעוני ב"כ המערער לעונש, נטען, בין היתר, לרשלנות תורמת של המנוח. נטען כי המנוח היה עטוף בטלית והיה מרוכז בתפילה ולא בנהיגה, וכי אילו היה מרוכז בכביש, היה מצליח למנוע את התאונה; נטען כי המנוח נסע במהירות חרף קיומו של מעבר חצייה לפניו וחרף הופעת האוטובוס; וכי למרות שנרשם בכתב האישום שהמנוח הינו נהג ברכב הסעות, הרי המנוח לא היה מוכשר בנהיגה ציבורית ובפרט בהסעת ילדים, והיעדר מיומנותו השפיע על יכולתו למנוע את התאונה.

טענות אלה נדחו כולן על ידי בית-משפט קמא, על בסיס חומר הראיות שעמד לפניו. בית המשפט קבע כי אין ראיות לפיהן המנוח התפלל במהלך הנהיגה או לא היה מרוכז בכביש; כי לא הוכח שהמנוח נסע במהירות, אלא להיפך, מעדויות העדים עלה כי המערער הוא אשר נסע במהירות; כי הטענה שמנוח "הכניס עצמו למצב שלא יכול היה למנוע את התאונה" הינה בגדר סברה בלבד; וכי גם אם למנוח לא היה היתר להסעת תלמידים, לא היה בכך כדי לתרום לקרות התאונה. נקבע כי "התאונה ארעה אך בשל כך שהנאשם נכנס לצומת ללא זהירות, מבלי שבחן היטב את נתיב הנסיעה הנגדי, ומבלי לוודא שיכול לבצע הפנייה בבטחה, תוך שחסם את דרכו של המנוח. הנאשם לא היה רשאי לעשות כן, אלא לאחר שבדק והבטיח, כי חציית נתיב הנסיעה הנגדי פנוי מתנועה וביכולתו לבצע את הפנייה ללא סיכון חיי אדם".

בית-משפט קבע כי מתחם העונש ההולם במקרה זה נע בין 12 לבין 36 חודשי מאסר בפועל, לצד פסילה לתקופה ממושכת, והעמיד את עונשו של המערער על 18 חודשי מאסר בפועל, לצד רכיבי ענישה נוספים כמפורט לעיל, תוך שהוא מצייין כי "אלמלא הגבילה המאשימה את עצמה בטיעונים לעונש לתקופה מקסימלית של 18 חודשים עונש המאסר המתאים לנאשם היה אמור להיות גבוה בהרבה מהתקופה הנ"ל".

טיעוני ב"כ המערער:

8. ב"כ המערער ממקד טיעוניו בשני נושאים מרכזיים. האחד, טענת "הסתמכות", לפיה עלה מדברי בית-משפט קמא, במהלך המו"מ להסדר טיעון, כי תקופת המאסר בפועל שתיגזר על המערער לא תעלה על שישה חודשים, והשנייה לפיה ישנה במקרה זה רשלנות תורמת של המנוח, ויש לכך השלכות על גזר דינו של המערער.

9. המערער טוען כי "ההליך נוהל על ידי בית-משפט קמא באופן לא תקין, דבר שגרם לעיוות דין ולחוסר צדק משווע כלפי המערער".

נטען כי הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים היה "בעידודו האקטיבי של בית המשפט קמא, ובית המשפט קמא התבטא

במפורש כי לאחר שבחן את הראיות בתיק, הרי שעונש המאסר שיוטל על המערער יהיה 6 חודשי מאסר בפועל".

לטענת ב"כ המערער, תחילה סירבה המשיבה להצעת בית המשפט, ורק במהלך דיון ההוכחות "בית המשפט אילץ למעשה את המשיבה להגיע להסדר הדיוני ובו למעשה הצדדים יוכלו לטעון לגבי נסיבות ביצוע העבירה, כפי האמור בהסדר הדיוני".

עוד נטען כי "מבחינת ההגנה אילוץ המשיבה להגיע להסדר נעשה בקשר ישיר עם הצעתו של בית משפט קמא לפיה יושת על המערער עונש של 6 חודשי מאסר בפועל, כפי שנאמרה במפורש על ידי בית המשפט". לדברי ב"כ המערער, במסגרת הדיון החל משא ומתן בין הצדדים, בחסות בית המשפט. בית-משפט קמא מסר "בחצי פה להגנה כי אכן הציע 6 חודשי מאסר בפועל אך אינו מתחייב", אך בהמשך, כשטענה ההגנה כי רף עליון של 18 חודשי מאסר הוא גבוה מידי "מסר בית משפט קמא להגנה כי 'זה לא מפריע לי'. בכך למעשה השתכלל המצג שהציג בית משפט קמא באופן שבו ההגנה סברה נוכח מצג זה כי בית משפט קמא יפסוק את שהציע או לכל היותר עונש הסמוך למה שהציע אך בוודאי שלא את העונש שנגזר בפועל".

נטען גם כי "בית המשפט שכנע את ההגנה ברוח הדברים הללו בכדי שההגנה תוותר על חוות הדעת מטעמה וזאת על מנת לאפשר לו לגזור עונשו של המערער על פי הצעתו". לטענת ב"כ המערער, הדברים אמנם לא נרשמו בפרוטוקולים, אך זה היה מהלך הדברים.

לטענת ב"כ המערער, הצעת בית המשפט כנטען, תאמה פסיקה קודמת של אותו מותב.

10. נטען כי העונש שנגזר על המערער סוטה באופן קיצוני מהעונש המקובל, אינו משקף את מדיניות הענישה הנוהגת, את דרישת ההלימה הקבועה בחוק, ואינו משקף את נסיבות האירוע, מידת הרשלנות, ונסיבותיו האישיות של המערער.

11. נטען כי בית-משפט קמא טעה בקביעתו שדרגת הרשלנות של המערער הייתה גבוהה, ובקביעה לפיה רק דרגת רשלנות גבוהה של המערער היא אשר גרמה לתאונה.

12. עוד נטען כי המעשים ו/או המחדלים של המנוח מצביעים על רשלנותו, ובכך יש כדי להפחית את רף הרשלנות של המערער.

ב"כ המערער חזר על טענותיו לגבי רשלנות תורמת של המערער, כפי שנטענו בבית-משפט קמא ונדחו על ידי בית המשפט.

13. עוד נטען כי טעה בית-משפט קמא כשלא קבע כי רשלנותו של המערער הייתה "רגעית" וכי "טעה בית משפט קמא כאשר לא התחשב במידה הראויה בכך שרשלנותו של המערער התבטאה אך ורק בכך שלא הבחין ברנו בטרם ביצע את הפנייה ולכן לא נתן לה זכות קדימה". לטענת ב"כ המערער, טעה בית-משפט קמא כאשר לא נתן לכך משקל לקולה בגזר הדין.

נטען גם כי בית המשפט טעה בהתייחסו למהירות נסיעתו של המערער קודם לתאונה, בניגוד לראיות ומבלי שהדבר נטען בכתב האישום.

המערער טוען כי נפלה טעות גם בהתייחסות בית המשפט לכך שלא עצר לפני שהחל את הפנייה בצומת. לטענתו, מדובר אמנם בעובדה שצוינה בכתב האישום, אך לא הייתה כל חובה לעצור בטרם הפנייה.

14. נטען כי במתחם הענישה שקבע, חרג בית-משפט קמא מרמת הענישה הנוהגת. לעניין זה הפנה ב"כ המערער לפסיקה.

כן נטען לגבי קביעת העונש בתוך המתחם, כי בית-משפט קמא לא התייחס במידה הראויה לנסיבותיו האישיות של המערער; לכך שהנו מפרנס יחיד למשפחתו; לכך שפרנסתו מהיותו נהג אוטובוס; ובכך שלא קיבל את המלצת שירות המבחן.

נטען כי פסילת רישיון הנהיגה של המערער לתקופה ממושכת, מתעלמת מכך שמדובר במקור הפרנסה היחיד של המערער ומשפחתו; וכי בהתחשב בתקופת המאסר שנגזרה על המערער, היה מקום להקל מעט בעונש הפסילה.

15. ב"כ המערער מבקש כי בית המשפט שלערעור יעמיד את עונש המאסר של המערער על שישה חודשים, כמצג שלטענתו הוצג על ידי בית-משפט קמא בשלב המו"מ. לחלופין, כפי שהבהיר ב"כ המבקש בהודעה בכתב לאחר תום הדיון, מבקש המערער לבטל את גזר הדין, ולהחזיר את הדיון לבית-משפט קמא "על מנת לאפשר למערער להוכיח את נסיבות ביצוע העבירה בהתאם לחוות הדעת שהוגשו מטעמו וביחס לאמור בכתב האישום המקורי, פעולות בהן היה נוקט אלמלא מצגו של בית-משפט קמא שהובילו להסכים להסכמה הדיונית תוך ויתור על טענות הגנה מטעמו".

טיעוני ב"כ המשיבה:

16. המשיבה טוענת כי לא נפלה כל טעות בת התערבות בפסק דינו של בית-משפט קמא וכי אין מקום להתערב בגזר הדין.

לגבי טענת ההסתמכות, נטען כי בית-משפט קמא הציע להגיע להסכמות דיוניות, כפי שאכן היה בסופו של דבר, ללא הסכמה לעניין העונש. בית המשפט לא אמר כי העונש הראוי הוא שישה חודשי מאסר, ולמעשה גם המערער אינו טוען כי הדברים נאמרו מפורשות אלא כי כך הבין מתוך דברי בית המשפט. לדברי ב"כ המשיבה, המערער ידע מהי מסגרת הדיון, ידע כי המדינה עותרת לעונש של 18 חודשי מאסר בפועל, הסכים להסדר ומכאן שידע כי עונש זה אפשרי. זאת ועוד, כידוע, בית המשפט אינו כבול להסדר הטיעון. לדברי ב"כ המשיבה, הטיעון כולו מסתמך על הבנות, פרשנויות ושיקולים של ההגנה.

ב"כ המשיבה ציינה כי בפועל מבקש המערער לחזור בו מהודאתו, אך טעות במבחן התוצאה איננה מהווה עילה לחזרה מהודאה.

אשר לטענות הנוגעות לרשלנות תורמת - לדברי ב"כ המשיבה, מדובר בממצאים שבעובדה, שאין מקום להתערב בהם.

בית-משפט קמא שמע עדויות וקבע ממצאים על בסיס הראיות. לדבריה, על בסיס ראיה לפיה המנוח היה עם טלית בעת התאונה, מסיק המערער מסקנות שאין לגביהן כל ראיה והן גם חורגות מכתב האישום המתוקן.

עוד טענה כי רשלנותו של המערער הייתה ברמה גבוהה ביותר, ללא קשר למעשיו של המנוח.

ב"כ המשיבה טענה כי אין מקום להתערב במתחם העונש ההולם שקבע בית-משפט קמא, בהתחשב בכך שמדובר ברשלנות חמורה. לגבי העונש בתוך המתחם, טענה כי אין להטיל עונש ברף התחתון של המתחם, שכן מדובר במערער שלחובתו עבירות תעבורה קודמות, במי שאמנם הודה וקיבל אחריות למעשיו, אך עשה כן בשלב מאוחר יחסית של ההליכים.

תצהיר מטעם ב"כ המערער:

17. לאחר הדיון בערעור, הגיש ב"כ המערער בקשה לצירוף תצהיר מטעמו, בו חוזר ב"כ המערער על טענותיו באשר למעורבות בית-משפט קמא בהסדר הטיעון. ב"כ המערער חוזר על טענתו לפיה נאמר על ידי בית המשפט כי ייגזר על המערער עונש מאסר למשך שישה חודשים, אם כי בהמשך אמר לדבריו השופט כי "אינו מתחייב".

דין והכרעה:

18. שתי טענות מרכזיות עומדות להכרעה בערעור זה. האחת, טענת "ההסתמכות", לפיה המערער הסתמך על הבעת עמדה של בית-משפט קמא, לפיה ייגזר על המערער מאסר למשך שישה חודשים. לטענת המערער, מטעם זה הוא לא הביא ראיות שיש בהן כדי להשפיע על קביעת העונש, ובין היתר ויתר על חוות דעת מטעמו; והשנייה נוגעת לעונש שנגזר על המערער, בהתחשב בנסיבות העניין בכללותן ובפסיקה הנוהגת.

19. לגבי טענת ההסתמכות -

ראשית, מדובר בטענה שהצדדים חלוקים לגביה. המערער לא הניח תשתית לטענותיו בעניין זה, וממילא אין מקום לקבל את טענתו. העלאת הדברים בתצהיר מטעם ב"כ המערער לא די בה, בהתחשב בכך שאין בין הצדדים הסכמה בעניין.

מדובר בטענה הנוגעת להליכים שהתנהלו בבית-משפט קמא, לדברים שנאמרו, לטענת המערער, על ידי המותב שגזר את דינו של המערער, וככל שהמערער מבקש לטעון לגבי דברים שנאמרו בבית-משפט קמא, היה עליו להגיש לבית-משפט קמא בקשה לתיקון פרוטוקול, באופן שיהיה בפרוטוקול ביטוי למשא ומתן ולדברים שנאמרו במהלכו בין היתר על ידי בית המשפט.

האמירות הנטענות אינן באות לידי ביטוי בפרוטוקול הדיון בבית-משפט קמא, וממילא לא ניתן לבסס את הערעור עליהן.

שנית, גם לגופו של עניין, המערער עצמו אינו טוען שניתנה לו הבטחה על ידי בית המשפט, אלא כי זו הייתה רוח הדברים במהלך המו"מ להסדר טיעון.

משלא נטען להבטחה או לאמירה מפורשת כי גזר הדין יעמוד על שישה חודשי מאסר, אין בסיס לטענות המערער כי יש להעמיד את עונשו על שישה חודשי מאסר. הסדר הטיעון אליו הגיעו הצדדים בסופו של דבר ברור - על פי ההסדר, עמדת המשיבה הייתה להטלת 18 חודשי מאסר בפועל. דהיינו, המערער יכול היה להבין כי עונש המאסר שייגזר עליו יכול להגיע לתקופה האמורה, ולמעשה אף למעלה מכך, שכן בית המשפט אינו כבול בהסדר הטיעון שבין הצדדים. גזר הדין ניתן לאחר שבית המשפט שמע וראה את הראיות ושמע את טיעוני הצדדים, והגיע למסקנה לפיה מתחם הענישה מתחיל מ- 12 חודשי מאסר בפועל, והעונש הראוי עומד על 18 חודשי מאסר.

בנסיבות אלה, אין מקום לקבל את טענת ב"כ המערער באשר להסתמכות על עמדה שהביע בית-משפט קמא, וממילא אין גם מקום להחזיר את התיק לבית-משפט קמא לדיון מחדש.

20. אשר לעונש שנגזר על המערער - על פי פסיקת בית המשפט העליון, העונש הראוי למי שהורשע בגרימת מוות ברשלנות, הינו מאסר בפועל. בפסק הדין ברע"פ 2996/13, 4845/13, 6926/13, טטיאנה נייאזוב ואח' נ' מדינת ישראל (13.8.2014), קבע בית המשפט:

"...האמת תורה דרכה, כי הענישה במקרי גרימת מוות ברשלנות בגדרי תאונות דרכים או תאונות אחרות היא אתגר קשה, שכן עסקינן ככלל בנאשמים נורמטיביים שמעודו והתרשלו בהיסח הדעת של רגע, וחרב עולמן של שתי משפחות; בראש וראשונה, וברמה עילאית, של משפחת הקרבן שקופדו חייו בשל רשלנות; אליה נכמר הלב. אך במרבית המקרים ישנה גם טראומה לפוגע ולמשפחתו, לא רק בשל הענישה אלא בשל המעשה, ומאמינים אנו איפוא כי הנאשמים מתייסרים אף הם, בכלל וגם בפרשה שלפנינו. כפי שאמרו זאת בתי המשפט הקודמים בתיקים אלה שלפנינו, מלאכת גזירת הדין בכגון דא קשה היא מן הרגיל, וכדברי הנשיא שמגר בר"ע 530/84, שפר נ' מדינת ישראל, פ"ד לח (4) 162, 163 '...שאנו דנים בעבירה שאינה כרוכה בפגמים מוסריים או בשחיתות, אלא ביטויה כידוע לכולנו, באופן התנהגותו של האדם הנוהג ברכב'. מכל מקום, בנסיבות אלה של אבדן חיים, לעובדת מותם של הקרבנות ולקדושת חייהם נודעת חשיבות רבה בענישה; עוד משכבר הימים כתב מ"מ הנשיא זילברג (ע"פ 211/66 שפירא נ' היועץ המשפטי לממשלה פ"ד כ(3) 375, 382 (1966)) דברים אלה שלא פג טעמם: 'לי נראה כי הוראת המינימום האמורה בסעיף 64 של פקודת התעבורה (נוסח חדש) באה לטעת בלב האזרח יחס של הכרת כבוד מיוחדת בפני קדושת החיים, ולכן משהוכחה רשלנותו של הפוגע הממית שומה עלינו להטיל עליו עונש מאסר, חוץ אם אשמתו היא כקליפת השום ממש - דבר שלא אירע במקרה שלפנינו'. על כן ההתחשבות בנסיבות האישיות לפטור ממאסר בפועל תהא במקרים חריגים, וכמובן תוך הבאה בחשבון של מידת הרשלנות בכל מקרה ספציפי)...

סוף דבר - אין ספק, וכמתואר מעלה, כי האירועים הקשים הטביעו חותמם בחיי המבקשים, החווים את תוצאות התאונה. ואולם ממול לנגד עינינו חיי המנוחים שנקטעו באבם ועקרון קדושת החיים, עקרון יסוד במורשתנו המשפטית, העברית והישראלית, ומן המפורסמות שאינן צריכות ראייה, וסבל משפחת הקרבנות. סוף דבר: משקופחו חיי אדם ברשלנותו של נהג, המדיניות השיפוטית היא מאסר בפועל, בהיעדר נסיבות אישיות חריגות מאוד המצדיקות זאת".

21. בענייננו, התנהגותו של המערער בזמן התאונה מגיעה לכדי רשלנות בדרגה גבוהה. על פי עובדות כתב האישום המתוקן, בהן הודה המערער, עבד המערער כנהג אוטובוס, ובעת התאונה נהג באוטובוס שבו נוסעים. המערער הגיע לצומת, ששדה הראייה בו פתוח למרחק העולה על 180 מ', ופנה בצומת שמאלה, מבלי שנתן זכות קדימה למנוח שנסע מולו לכיוון הצומת. על פי כתב האישום, המנוח לא הצליח לעצור בשל כניסת האוטובוס לנתיב נסיעתו במרחק קצר מרכבו. האוטובוס התנגש עם חלקו הקדמי בחלקו הימני קדמי של הרכב, וכתוצאה מהתאונה מצא המנוח את מותו וארבעה ילדים שנסעו ברכב נפצעו.

למערער טענות הנוגעות להתנהגותו של המנוח בעת התאונה. טענות אלה נדחו על ידי בית המשפט שכן אינן נתמכות בראיות שהובאו לפניו, ומכל מקום, כאמור על פי כתב האישום, המנוח לא הצליח לעצור בשל המרחק הקצר מהאוטובוס ולא מטעמים אחרים. גם הטענה בדבר היעדר רישיון למנוח להסיע ילדים איננה רלוונטית, שכן אין קשר בינה לבין התאונה, שנגרמה בשל כניסת המנוח לצומת ללא מתן זכות קדימה למנוח.

בנסיבות אלה, בהתחשב בכך שמדובר בנהג אוטובוס, הנדרש לזהירות גבוהה במיוחד, ובנסיבות התאונה, שאינן רשלנות רגעית, בדומה למקרים אחרים בפסיקה אליה הפנה ב"כ המערער, אלא ברשלנות חמורה - מתחם העונש שקבע בית-משפט קמא הולם את חומרת המעשים ואת נסיבותיהם, את התוצאה הקשה של התאונה ואת הפסיקה הנוהגת.

22. אשר לעונש שנגזר על המערער -

לגבי תקופת המאסר בפועל, למשך 18 חודשים - בהתחשב ברף התחתון של מתחם העונש ההולם, העומד על פי קביעת בית-משפט קמא על 12 חודשי מאסר, בהתחשב בנסיבותיו של המערער, ומנגד בכך שהודאתו של המערער ניתנה לאחר שמיעת חלק מהראיות ובכך שלמערער הרשעות תעבורה קודמות - תקופת המאסר ארוכה מהמקובל במקרים דומים, ואנו מורים על העמדת תקופת המאסר בפועל על 15 חודשים, חלף 18 חודשים (החל ממועד התייצבות המערער למאסר ביום 24.12.17).

לגבי תקופת הפסילה למשך 10 שנים - זו תואמת את נסיבות העניין ואת הפסיקה הנוהגת במקרים דומים, ואין מקום להתערב בה.

כאמור, לגבי הפיצוי חזר בו המערער מן הערעור והפיצוי כבר שולם, ומכל מקום לא מדובר בסכום גבוה כלל ועיקר. עם זאת, לא ניתן להטיל מאסר תמורת הפיצוי, ולפיכך, רכיב המאסר של ארבעה חודשים תמורת תשלום הפיצוי מבוטל.

יתר חלקי גזר הדין יעמדו בעינם.

23. המזכירות תשלח העתק פסק הדין לב"כ הצדדים, לשירות המבחן ולשב"ס (שכן המערער התייצב לריצוי המאסר ביום 24.12.17).

ניתן היום, כ"א בסיון תשע"ח, 4 יוני 2018, בהיעדר הצדדים.

אלי אברבנאל, שופט

רבקה פרידמן-
פלדמן, שופטת

יורם נועם, סגן נשיא